

۱- معنای مقابل کدام واژه‌ها نادرست است؟

- (الف) حریف: همدم، همراه (ب) نحس: یمن، اختر (ج) دمساز: همراز، درد آشنا
 (د) گرز: سمی، خطرناک (ه) سودا: خیال، دیوانگی
 (۱) د - ه (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ب - د

۲- معانی «ستیزه‌کار - فرسوده - بالاپوش - احسان» به ترتیب مربوط به کدام واژه‌هاست؟

- (۱) عنود - مندرس - ردا - مرحمت (۲) بدسگال - پلاس - دستار - مرحمت
 (۳) عنود - پلاس - ردا - حرمت (۴) بدسگال - مندرس - دستار - حرمت

۳- معنای واژه مشخص شده در کدام بیت در برابر آن درست است؟

- (۱) به نان خشک قناعت کنیم و جامه دلق / که بار محنت خود به که بار منت خلق (سیاس)
 (۲) چه اختر بد این از تو ای نیک‌بخت / چه یاری ز شاخ کدامین درخت (به هر حال)
 (۳) دانی که چنگ و عود چه تقریر می‌کنند؟ / پنهان خورید باده که تعزیر می‌کنند (درختی با چوب خوش‌بو)
 (۴) چو کنعان را طبیعت بی‌هنر بود / پیمبرزادگی قدرش نیفزود (سرشت)

۴- کدام بیت فاقد غلط املائی است؟

- (۱) از ننگ آن که شاهان باشند بر سطوران / بر پشت ژنده پیلان این شه کند سواری
 (۲) از پی صور بهار یاسمن آذین بیست / بستان کآن دید کرد قبه‌ای از ارغوان
 (۳) یکی نامه بنوشت نزدیک کید / چو شیری که ارغنده گردد به صید
 (۴) شاها طیب عدلی، بیمار ظلم، گیتی / تسکین علتش را تریاغ عدل درخور

۵- در کدام عبارت غلط املائی دیده می‌شود؟

- (۱) نسب این‌جا بی‌ضمیمه حسب خود در حساب عقل نباید و آن‌جا از فایده اعتبار معطل است.
 (۲) در این روزگار تیره که مظلوم محق ذلیل و ظالم مبطل عزیز و قناعت مغلوب است.
 (۳) از شمول عدلت و عموم مرحمت او روی به اوطان معلوف باز نهاده بود.
 (۴) طرفه آن بود که با وزیر عتاب کرد که خوارزم در سر پسر شد و وزیر را جز خاموشی روی نبود.

۶- در میان گروه‌های زیر چند غلط املائی یافت می‌شود؟

- «حیات و ممت - فرز و ضروری - نفیر و زاری - شرحه شرحه - سریر و اورنگ - شرزه و غضبناک - حتاکی و هرج و مرج - زل زدن و مبهوت شدن»
 (۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) یک

۷- در کدام گزینه نویسنده مقابل اثر نادرست آمده است؟

- (۱) فی حقیقة العشق (شهاب‌الدین سهروردی) - فیه ما فیه (مولوی)
 (۲) قصه شیرین فرهاد (احمد عربلو) - سمفونی پنجم جنوب (نزار قبتانی)
 (۳) مانده‌های زمینی و مانده‌های تازه (فرانسوا کوپه) - تمهیدات (عین‌القضات همدانی)
 (۴) مثل درخت در شب باران (م. سرشک) - لطایف الطوائف (فخرالدین علی صفی)

۸- در کدام بیت همه آرایه‌های «تضمین، مراعات نظیر و جناس» دیده می‌شود؟

- (۱) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت
 (۲) گرچه چون موج ز دریا به کنار افتادم / لله الحمد نرفته است کنار از دستم
 (۳) این آن غزل خواجه نظیری است که فرمود / ای مطرب جان سوخت دلم راه دگر گیر
 (۴) دردمندی درد را بسیار درمان کرده است / گو نباشد بر سر بالین مسیحایی مرا

۹- آرایه‌های مقابل کدام بیت درست است؟

- (۱) صائب از زخم ندامت جگرم شد صد چاک / سینه موری اگر گشت فگار از دستم (اسلوب معادله - مجاز)
 (۲) شورش عشق مرا گرد جهان گردانید / سیر این بحر به بال و پر طوفان کردم (تشبیه - حسن تعلیل)
 (۳) شدم از لاغری انگشت‌نما چون مه نو / تا در این دایره چون بدر تمام کردند (کنایه - تشبیه)
 (۴) بار منت بر نمی‌تابد دل آزادام / غنچه گردم گر نسیم از شاخسارم بگذرد (جناس - اغراق)

۱۰- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت «هوای ساحل از سر، چون حباب پوچ بیرون کن / که چندین کشتی نوح است سرگردان در این دریا» اشاره شده است؟

- (۱) پارادوکس، جناس همسان، ایهام، کنایه (۲) استعاره، ایهام، تلمیح، تشبیه
 (۳) تناسب، استعاره، حسن تعلیل، حس آمیزی (۴) کنایه، تشبیه، مجاز، اسلوب معادله

۱۱- ترتیب قرار گرفتن ابیات براساس آرایه‌های «اسلوب معادله، تشبیه، استعاره، تناقض و ایهام» در کدام گزینه درست است؟

- (الف) قامت از خمیدگی صورت چنگ شد ولی / چنگ نمی‌توان زدن زلف خمیده تو را
 (ب) میان ماندن و رفتن حکایتی دارم / که آشکارا در پرده کنایت رفت

(ج) از چنگ غم خلاص تمنی کنم ز دهر / کافغان به نای حلق چو ارغن در آورم [ارغن (ارغنون): نوعی ساز]

(د) در پیر هست طول امل از جوان زیاد / از نخل‌هاست نخل کهن ریشه‌دارتر

(ه) روزگاری شد و کس مرد ره عشق ندید / حالیا چشم جهانی نگران من و توست

- (۱) د - ه - ب - الف - ج (۲) ب - الف - ج - د - ه (۳) الف - ج - ه - ب - د (۴) د - الف - ج - ب - ه

۱۲- در همه ابیات به‌جز واژه‌ای یافت می‌شود که «هم‌آوا» دارد.

- (۱) محرمی نیست در آفاق به محرومی من / عین دریایم و سرگشته‌تر از گردابم
 (۲) اگر به قدر سفر فکر توشه باید کرد / نفس چگونه کند راست، فرصتی که مراست؟
 (۳) باز آمد آن معنی با چنگ ساز کرده / دروازه بلا را بر عشق باز کرده
 (۴) تن همی‌گوید به جان پرهیز کن از عشق او / جانش می‌گوید حذر از چشمه حیوان چرا؟

۱۳- نقش همهٔ واژگان مشخص شده به ترتیب درست است به جز:

- ۱) سر سودای تو را سینهٔ ما محرم نیست / سینهٔ ما چه؟ که ارواح ملائک هم نیست (مسند - قید)
- ۲) مرا دی فریب داد که خاقانی آن ماست / به امید این حدیث چگونه توان نشست! (مسند - مضاف‌الیه)
- ۳) ای آتش سودای تو خون کرده جگرها / بر باد شده در سر سودای تو سرها (منادا - نهاد)
- ۴) چند آوری چو شمع فلک هر شبانگهی / سر بر زمین خدمت یاران بی وفا (مفعول - صفت)

۱۴- تعداد ترکیب‌های اضافی کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) به چشم ظاهر اگر رخصت تماشا نیست / نیسته است کسی شاهراه دل‌ها را
- ۲) این زمان در زیر بار کوه منت می‌روم / من که می‌دزدیم از دست نوازش دوش را
- ۳) ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است / آماده باش گریه تلخ گلاب را
- ۴) فیض صبح زنده‌دل بیش است از دل‌های شب / مرگ پیران از جوانان بیشتر سوزد مرا

۱۵- کدام گزینه دربارهٔ بیت زیر نادرست است؟

«چون نمودی سیر و دور خویش را صائب تمام / روشنی چون مه به خورشید درخشان بازده»

- ۱) بیت دارای یک جملهٔ مرکب و یک جملهٔ ساده است.
- ۲) واژه‌های مشخص شده به ترتیب نقش «مسند» و «مفعول» دارند.
- ۳) در این بیت یک حرف ربط و یک حرف عطف وجود دارد.
- ۴) این بیت دارای سه متمم است.

۱۶- رابطهٔ کلمات همهٔ گزینه‌ها به جز..... تناسب است.

- ۱) سنان، خفتان، خود، تیغ
- ۲) زرخدان، چشم، جیب، جبین
- ۳) طالع، اقبال، بخت، دولت
- ۴) لحد، گور، هلاکت، کافور

۱۷- معنای بیت زیر از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

«کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام»

- ۱) چون گهر گرد یتیمی سرنوشت من شده است / نیست ممکن شستن این صندل ز پیشانی مرا
- ۲) بنشین که چو پروانه به گرد تو زند بال / از روز ازل آن چه مقدر شده باشد
- ۳) مرگ نتواند ز کویش پای من کوتاه کرد / جامهٔ احرام صائب از کفن باشد مرا
- ۴) تجربت بی‌فایده است آن‌جا که برگردد بخت / حمله آوردن چه سود آن را که در گردید زین

۱۸- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او / سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد
- ۲) او را به چشم پاک توان دید چون هلال / هر دیده جای جلوهٔ آن ماه‌پاره نیست
- ۳) میان عارفان صاحب‌نظر نیست / که خاطر پیش منظوری ندارد
- ۴) ای پری روی ملک صورت زیبا سیرت / هر که با مثل تو انسی نبود انسان نیست

۱۹- عبارت «اگر جان ما ارزشی داشته باشد برای این است که سخت‌تر از برخی جان‌های دیگر سوخته است.» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) نور من چون برق صائب پرده‌سوز افتاده است / نیستم شمعی که پنهان زیر دامانم کنند
- ۲) از خرابی می‌شود دل صاحب گنج گهر / نیست معماری به از ویرانی این بنیاد را
- ۳) سینه‌ها را خامشی گنجینهٔ گوهر کند / یاد دارم از صدف این نکتهٔ سربسته را
- ۴) آن قدر ارزش ندارد نقد و جنس اعتبار / محرمان بیرون این بازار سودا کرده‌اند

۲۰- بیت «بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند» با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) مبین کز ظلم جباری، کم‌آزاری ستم بیند / ستمگر نیز روزی کشتهٔ تیغ ستم گردد
- ۲) بسا مالا که بر مردم وبال است / مزید ظلم و تأکید ضلال است
- ۳) ظلم از دل و دست ملک نیرو ببرد / عادل ز زمانه نام نیکو ببرد
- ۴) مکن صبر بر عامل ظلم‌دوست / که از فربهی بایدهش کند پوست

۲۱- مفهوم کدام دو بیت یکسان است؟

- ۱) مستمع صاحب‌سخن را بر سر کار آورد / غنچهٔ خاموش بلبل را به گفتار آورد
- ۲) مستمع را می‌برد صائب کلام من ز هوش / کیست تا آید برون از عهدهٔ تحسین مرا؟
- ۳) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را
- ۴) عشق یکسان ناز درویش و توانگر می‌کشد / این ترازو سنگ و گوهر را برابر می‌کند
- ۵) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من
- ۶) گوهر از سفتن بود ایمن در آغوش صدف / به ز خاموشی نباشد محرم اسرار را
- ۷) روزها گر رفت گو رو باک نیست / تو بمان ای آن که جز تو پاک نیست
- ۸) بر زمین آن کس که دامان می‌کشید از روی ناز / عمرها شد زیر دامان زمین خوابیده است

۲۲- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی ندارد؟

«صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست»

- ۱) گرچه از شیشه است نازک‌تر دل بی‌صبر من / سینه پیش سنگ می‌باید سپر کردن مرا
- ۲) بر شکیبایی مناز ای دل که آن مژگان شوخ / خانهٔ زنبور می‌سازد به سوزن سنگ را
- ۳) در حوادث طاقت ما را شکیب دیگر است / می‌کند پهلو تهی سیلاب از دیوار ما
- ۴) بی‌قراری می‌شود بال و پر موج خطر / نیست جز تسلیم لنگر بحر پر آشوب را

۲۳- در کدام بیت تلمیح به سخن مشهور «کُلُّ شَیْءٍ یَرْجِعُ إِلَىٰ أَوَّلِهِ» دیده می‌شود؟

- ۱) همانا گوهرش پاک است در اصل / هزاران آفرینش باد بر اصل
- ۲) با اهل خرد باش که اصل تن تو / گردی و نسیمی و غباری و نمی است
- ۳) صعود کرد به اوجی کز آن نمود هبوط / رجوع یافت به ملکی کز آن نمود سفر
- ۴) چون هندوان که به سوی درخت سجده برند / نماز من به سوی قامت بلند تو باد

۲۴- در کدام گزینه مفهومی مشترک با بیت زیر دیده می‌شود؟

«وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند / تا در زمانه باقی است آواز باد و باران»

- ۱) ای جان من مکوش به هجران که بعد از این / دل را نه صبر ماند، نه آرام و نه قرار
- ۲) آن بقا کان عاریت دادند یک چندی تو را / چون نباشد باقی ای غافل به جز فانی مدان
- ۳) بعد من اگر گوش نهی بر سر خاکم / از خاک همه نغمه داوود برآید
- ۴) من بدین شادم که بعد از تو نخواهم زیستن / ور پس از وی زنده ماند سخت‌جانی وای او

۲۵- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«خامش منشین سخن همی گوی / افسرده میباش خوش همی خند»

- ۱) گویاترم ز بلبل، اما ز رشک عام / مهر است بر دهانم و افغانم آرزوست
- ۲) یک سخن از آن لعل خاموشم بگوی / نکته‌ای شیرین‌تر از نوشم بگوی
- ۳) گوش تا گوش زمین از گفتگوی من پر است / در سخن صائب چو طوطی تنگ میدان نیستم
- ۴) کار شبنم از خموشی این چنین بالا گرفت / قرب گل می‌خواهی از مرغ چمن خاموش باش